

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 06.05.2024 r.

Polska w Unii Europejskiej – 20 lat wykorzystanych szans

1 maja minie 20 lat od wejścia Polski do Unii Europejskiej. Bilans? Zdecydowanie na plus! Długa lista korzyści wynikająca z przynależności do Wspólnoty sprawia, że możemy z satysfakcją spojrzeć na drogę transformacji, jaką przebył nasz kraj od 2004 roku. Wielu ekspertów mówi wręcz o skoku cywilizacyjnym. Wszak bycie członkiem Wspólnoty daje szansę finansowania wielu rozwojowych projektów, które podnoszą jakość życia mieszkańców. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) niezmiennie od 20 lat jest jednym z głównych dystrybutorów Funduszy Europejskich. Do tej pory przekazała przedsiębiorcom, jednostkom samorządu terytorialnego, pomysłodawcom, ośrodkom innowacji tworzącym platformy startowe czy programy akceleracyjne, a także podmiotom świadczącym usługi szkoleniowe i doradcze, **niemal 55,2 mld zł!**

20 lat temu, 1 maja 2004 r., Polska wraz z Węgrami, Słowacją, Słowenią, Czechami, Estonią, Litwą, Łotwą, Cyprzem i Maltą przystąpiła do Unii Europejskiej. Dla Wspólnoty było to jej największe rozszerzenie w historii, dla samej Polski – kamień milowy w rozwoju gospodarczym i społecznym. W 2004 PKB *per capita* sięgało w Polsce 44% średniej unijnej, a obecnie jest na poziomie 80%. Polska z kraju ubogiego przeistoczyła się w kraj o umiarkowanie wysokim dochodzie.

Dwie dekady Polski w strukturach Unii Europejskiej pokazują, jak dzięki kreatywności i pracowitości przedsiębiorców, odpowiednio wspieranych środkami unijnymi, może rozwinąć się gospodarka. Według dostępnych danych między 2004 a 2022 rokiem PKB naszego kraju zwiększyło się dwukrotnie, z czego możemy być dumni. Pod względem tempa wzrostu gospodarczego jesteśmy w czołówce Europy, zaraz po Malcie i Irlandii. Mimo pandemii, inflacji czy niepewnej sytuacji związanej z wojną w Ukrainie polscy przedsiębiorcy wciąż chętnie korzystają z funduszy na rozwój swoich firm. Znajduje to odzwierciedlenie przede wszystkim w statystykach.

– Za nami 20 lat nadrabiania zaległości w rozwoju gospodarczym i społecznym przy wsparciu Funduszy Europejskich. Rezultaty najlepiej oddają liczby. Tylko za pośrednictwem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zawarto ponad 33,8 tys. umów o dofinansowanie z Funduszy Europejskich na kwotę 55,2 mld zł – potwierdza **p.o. prezes PARP Joanna Zembaczyńska-Świątek**.

Liczy nie kłamia – Polska największym beneficjentem w UE

Gdy 20 lat temu Polska przystępowała do Unii Europejskiej, była jednym z najmniej zamożnych krajów w tym gronie. PKB na osobę mierzony parytetem siły nabywczej wynosił

16 tys. dolarów. Niższy poziom notowała tylko Łotwa. Bezrobocie przekraczało 19 proc., a średnia pensja wynosiła mniej niż 2300 zł.

Bank Pekao w marcu br. opublikował raport pt. „20 lat Polski w Unii Europejskiej z perspektywy przedsiębiorstw i sektorów gospodarki”¹, w którym wskazuje, że nasz kraj był największym beneficjentem członkostwa w UE spośród wszystkich państw regionu przystępujących do Wspólnoty w 2004 roku i latach późniejszych. Polska znalazła się na szczycie listy krajów z najszybszym wzrostem gospodarczym minionych dwóch dekad. Przykładowo wzrost PKB Czech i Węgier był w tym czasie o połowę mniejszy.

W raporcie czytamy, że wśród sektorów, które po akcesji Polski do Unii Europejskiej odnotowały około trzykrotny wzrost wartości dodanej, znalazły się niektóre branże usługowe: informacja i komunikacja, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz administrowanie i działalność wspierająca czy pośrednictwo finansowe. Wartość dodana branży zakwaterowania i gastronomii, transportu i logistyki, gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej oraz budownictwa zwiększyła się około dwukrotnie. We wszystkich wymienionych działach (poza informacją i komunikacją) gospodarki Polska uplasowała się w unijnym TOP3 pod względem skali wzrostu od 2004 roku. Na uwagę zasługuje fakt, że przetwórstwo przemysłowe zarejestrowało wzrost o 176%, co było najwyższą dynamiką w całej Unii Europejskiej.

Jak PARP nabrała wiatru w żagle

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zaczęła pośredniczyć w przekazywaniu pomocy finansowej firmom jeszcze przed akcesją Polski do Unii Europejskiej. W latach 2000–2004 zrealizowała cztery edycje programu PHARE. Wówczas z dotacji na rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw skorzystało niemal **9 tys. przedsiębiorców**. Wtedy wspierano projekty związane głównie z infrastrukturą i uzbrojeniem terenu (budowa sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, oczyszczalni ścieków).

Wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej Agencja nabrała wiatru w żagle. Transferowane do przedsiębiorców środki płynęły w ramach pierwszej perspektywy finansowej: Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrostu Konkurencyjności Przedsiębiorstw oraz Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich (lata 2004–2006). PARP swoją uwagę skoncentrowała wówczas przede wszystkim na rozwoju transportu i komunikacji. Współfinansowała budowę wielu dróg, w tym przyspieszonych, głównych i wojewódzkich. Drugim obszarem było podnoszenie kwalifikacji pracowników i kadry zarządzającej polskich przedsiębiorstw. Zawarto **ponad 6,2 tys. umów na łączną kwotę ponad 4,1 mld zł**.

Wraz z kolejną pełną perspektywą finansową na lata 2007–2013 w ramach Programów Operacyjnych: Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej, PARP przerzuciła swoje siły na rzecz wspierania startupów, badań i innowacji, rozwoju ekspansji

¹ https://www.pekao.com.pl/dam/jcr:b4c8323a-76aa-48cd-bf1e-a79b43e9d7be/20%20lat%20Polski%20w%20UE_Raport%20Banku%20Pekao_Marzec%202024.pdf

oraz konkurencyjności firm. Warto zaznaczyć, że w tym czasie PARP zawarła ponad 2 tys. umów z młodymi firmami na kwotę ponad 1,28 mld zł, a ponad 4 tys. firm zaczęło zdobywać nowe zagraniczne rynki wykorzystując kwotę ponad 437 mln zł. Ogromna część unijnych pieniędzy posłużyła do modernizacji infrastruktury, wsparcia firm oraz sfinansowania inwestycji poprawiających jakość życia mieszkańców głównie na terenie Polski Wschodniej. Tylko w Programie Polska Wschodnia, PARP przekazała prawie 11 mld zł dofinansowania. Agencja łącznie w latach 2007–2013 podpisała **14,5 tys. umów na 30,3 mld zł.**

Lata 2014–2020 to okres, kiedy Fundusze Europejskie będące w dyspozycji PARP szczególnie wsparty przedsiębiorców m.in. w obszarze cyfryzacji, wzornictwa przemysłowego, a także badań i rozwoju. Znaczna część środków była i nadal jest przeznaczana na rozwój tych właśnie sektorów. Tylko w tej perspektywie finansowej wpłynęło ponad 21 tys. zgłoszeń pomysłodawców i startupów oraz przekazano prawie 550 mln zł dofinansowania dla nowo powstałych firmz Polski Wschodniej. łącznie w ramach Programów Operacyjnych: Inteligentny Rozwój, Wiedza Edukacja Rozwój oraz Polska Wschodnia Agencja zawarła z przedsiębiorcami niemal **12,9 tys. umów i przekazała na realizację projektów prawie 15 mld zł dofinansowania.**

Obecna nowa perspektywa na lata 2021–2027 obejmuje następujące trzy krajowe programy: Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW), Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) oraz uwzględnia inwestycje z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Skupia się m.in. na automatyzacji i robotyzacji, transformacji firm w kierunku GOZ oraz wspieraniu działalności B+R+I (badania, rozwój, innowacje). Dotychczas (do kwietnia 2024) PARP przyznała ponad **5,8 mld zł dofinansowania** – włącznie ze środkami z KPO.

– PARP ma świadomość, że tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia biznesu przekłada się na sukces gospodarczy kraju. Wiemy, jak ważne jest wspieranie firm na każdym etapie jej rozwoju – od pomysłu, przez realizację, ekspansję na rynki zagraniczne, po reorganizację. Nasza pomoc zmienia się wraz ze zmieniającymi się potrzebami przedsiębiorców – **podkreśla Joanna Zembaczyńska-Świątek, p.o. prezes PARP.**

W 2016 r. PARP rozpoczęła projekt inno LAB, uruchamiając wiele programów, jak ScaleUp, Elektro ScaleUp, Poland Prize, Seal of Excellence czy Granty na design. Agencja prowadzi również działania badawczo-analityczne. Każdego roku publikuje kilkadziesiąt opracowań, raportów i poradników dla przedsiębiorców. Rozwinęła też ofertę szkoleniowo-doradczą, m.in. Bazę Usług Rozwojowych oraz e-learningową platformę z bezpłatnymi szkoleniami „Akademia PARP”.

Niemal 5 mld zł dostępne w PARP z Funduszy Europejskich w 2024 roku

W 2024 r. PARP jest zaangażowana we wdrażanie instrumentów wsparcia polityki spójności na lata 2021–2027 w ramach trzech wspomnianych wcześniej krajowych programów: FENG, FEPW oraz FERS. Ponadto w ofercie Agencji znajdują się również środki na inwestycje z

Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – kompleksowego programu reform, stanowiącego odpowiedź na kryzys wywołany pandemią.

– W ramach realizacji programów na lata 2021–2027 (w tym KPO) w bieżącym roku **planowane jest ogłoszenie 24 naborów na blisko 4,80 mld zł dofinansowania**. Dziesięć naborów zostanie ogłoszonych z FENG, osiem z FEPW, pięć z FERS oraz jeden z KPO – dodaje **p.o. prezes PARP Joanna Zembaczyńska-Świątek**.

W ramach działań w FENG planowana jest m.in. realizacja kompleksowych projektów o charakterze B+R lub wdrożeniowym czy działania na rzecz rozwoju start-upów. Przewidziano również instrumenty dla klastrów oraz instytucji otoczenia biznesu, a także działania ukierunkowane na internacjonalizację.

W programie dla Polski Wschodniej kontynuowana będzie pomoc dla platform startowych. Ponadto przewidziano również wsparcie dla MŚP w zakresie realizacji procesów wzorniczych, konkursy w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego oraz projekty dotyczące automatyzacji i robotyzacji procesów produkcyjnych w polskich firmach.

W programie FERS będą podejmowane działania na rzecz rozwoju kompetencji związanych z gospodarką nisko- i zeroemisyjnej, w tym gospodarką o obiegu zamkniętym.

W ramach KPO planowana jest realizacja działań przyczyniających się do lepszej gospodarki materiałowej, zwiększenia efektywności energetycznej i ewolucji firm w kierunku zero waste oraz wsparcie firm sektora HoReCa na rozszerzenie lub dywersyfikację ich działalności.

Za pośrednictwem platformy e-learningowej Akademia PARP będą również prowadzone działania o charakterze edukacyjnym. W bieżącym roku udostępnionych zostanie 10 nowych kursów. Dostęp do bogatej oferty Akademii PARP jest bezpłatny, a ukończenie każdego z kursów potwierdza certyfikat. Przedsiębiorcy i osoby zainteresowane założeniem swojej firmy mają możliwość poszerzenia wiedzy bez wychodzenia z domu z takich dziedzin, jak: finanse, prawo, zarządzanie, marketing czy kompetencje osobiste. O popularności Akademii PARP świadczy liczba zarejestrowanych użytkowników, których w 2023 r. było ok. 200 tys.

Czy polską gospodarkę czeka świetlana przyszłość?

Bank Pekao we wspomnianym opracowaniu wskazał także na szanse rozwojowe, jakie czekają polską gospodarkę w najbliższej dekadzie w związku z członkostwem w UE. Kluczowym czynnikiem będzie napływ funduszy unijnych z perspektywy finansowej 2021–2027 oraz odblokowanie pieniędzy z Krajowego Planu Odbudowy. Łączna wartość środków, jakie Polska ma otrzymać do 2027 r., to około 170 mld euro. W perspektywie najbliższych lat będzie to kluczowy impuls inwestycyjny i szansa na dalszy postęp cywilizacyjny kraju.

W nowym rozdaniu funduszy unijnych na lata 2021–2027 Polska otrzyma największe środki na realizację polityki spójności spośród wszystkich krajów europejskich – aż 72,2 mld euro, zaś 3,8 mld euro środków będzie pochodzić z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Wśród programów, które finansowane będą do 2027 roku, znalazły się m.in. kontynuacje dotychczasowych realizacji, za które odpowiada Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

Programami, mającymi na celu wsparcie rozwoju polskich biznesów w nadchodzących latach, w które zaangażowana będzie PARP, są:

- [Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki \(FENG\)](#), zorientowany na inwestycje w projekty badawczo-rozwojowe, innowacyjne i zwiększające konkurencyjność polskiej gospodarki (budżet PARP: 2,82 mld euro);
- [Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego \(FERS\)](#), skupiający się na wzmacnianiu rynku pracy, rozwoju edukacji i usług zdrowotnych (budżet PARP: 1,37 mld zł);
- [Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej \(FEPW\)](#), nastawiony na wsparcie województw ściany wschodniej: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego oraz części województwa mazowieckiego. Program ułatwia rozwój biznesu, transportu, obejmuje też inwestycje w sieci energetyczne, ochronę środowiska i turystykę (budżet PARP: 1,39 mld euro).
- inwestycje A2.2.1 w ramach [Krajowego Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności \(KPO\)](#), zorientowane na zwiększenie odporności i konkurencyjności przedsiębiorstw w czasie kryzysów oraz nastawione na wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ (budżet PARP: ok. 1,62 mld zł).

Więcej informacji o wydarzeniach i aktywnościach z okazji 20 lat UE znajduje się [na stronach PARP](#) oraz [MFIPR](#).



Fundusze Europejskie



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



PARP
Grupa PFR